EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 24. 5. 2023
COM(2023) 603 final

Odporúčanie

ODPORÚČANIE RADY,

ktoré sa týka národného programu reforiem Česka na rok 2023 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku konvergenčnému programu Česka na rok 2023

{SWD(2023) 603 final}

Odporúčanie

ODPORÚČANIE RADY,

ktoré sa týka národného programu reforiem Česka na rok 2023 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku konvergenčnému programu Česka na rok 2023

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii[1], a najmä na jeho článok 9 ods. 2,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh[2], a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

(1) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241[3], ktorým sa zriadil Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, nadobudlo účinnosť 19. februára 2021. Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti poskytuje členským štátom finančnú podporu na vykonávanie reforiem a investícií, pričom so sebou prináša fiškálny impulz financovaný Európskou úniou. V súlade s prioritami európskeho semestra prispieva k obnove hospodárstva, sociálnemu zotaveniu a k vykonávaniu udržateľných reforiem a investícií, najmä s cieľom podporiť zelenú a digitálnu transformáciu a posilniť odolnosť hospodárstiev členských štátov. Zároveň pomáha posilňovať verejné financie a podporovať rast a tvorbu pracovných miest v strednodobom a dlhodobom horizonte, posilňovať územnú súdržnosť v rámci EÚ a podporovať pokračujúce vykonávanie Európskeho piliera sociálnych práv. Maximálny finančný príspevok pre členský štát v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti bol aktualizovaný 30. júna 2022 v súlade s článkom 11 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241.

---

1 Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1.

2 Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25.

3 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17).

(2) Komisia 22. novembra 2022 prijala ročný prieskum udržateľného rastu na rok 2023[4], čo znamenalo začiatok európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík na rok 2023. Európska rada 23. marca 2023 schválila priority uvedeného prieskumu sústredené na štyri rozmery konkurencieschopnej udržateľnosti. Komisia 22. novembra 2022 prijala na základe nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 aj správu o mechanizme varovania na rok 2023, v ktorej Česko určila za jeden z členských štátov, ktoré môžu byť postihnuté nerovnováhami alebo ktorým môže hroziť, že budú postihnuté nerovnováhami, a v prípade ktorých bude potrebné hĺbkové preskúmanie. Komisia prijala aj odporúčanie na odporúčanie Rady o hospodárskej politike eurozóny, ktoré Rada prijala 16. mája 2023, ako aj návrh spoločnej správy o zamestnanosti na rok 2023, v ktorej sa analyzuje vykonávanie usmernení pre politiky zamestnanosti a zásad Európskeho piliera sociálnych práv, ktorý Rada prijala 13. marca 2023.

(3) Hoci hospodárstva EÚ vykazujú pozoruhodnú odolnosť, geopolitický kontext má na ne naďalej negatívny vplyv. Keďže EÚ odhodlane stojí po boku Ukrajiny, program hospodárskej a sociálnej politiky EÚ sa zameriava na zmierňovanie negatívneho vplyvu energetických šokov v krátkodobom horizonte, a to tak v prípade zraniteľných domácností, ako aj v prípade spoločností, pričom sa zároveň snaží nepoľavovať v úsilí o dosiahnutie zelenej a digitálnej transformácie, podpore udržateľného a inkluzívneho rastu, zabezpečovaní makroekonomickej stability a zvyšovaní odolnosti v strednodobom horizonte. Zároveň sa intenzívne zameriava aj na zvyšovanie konkurencieschopnosti a produktivity EÚ.

(4) Komisia 1. februára 2023 vydala oznámenie o *Priemyselnom pláne v kontexte Zelenej dohody určenom pre vek emisnej neutrálnosti*[5], ktorý má posilniť konkurencieschopnosť emisne neutrálneho priemyslu EÚ a podporiť rýchly prechod ku klimatickej neutralite. Plán je doplnkom k úsiliu prebiehajúcemu v rámci Európskej zelenej dohody a plánu REPowerEU. Jeho cieľom je poskytnúť priaznivejšie prostredie na zvyšovanie výrobnej kapacity EÚ pre emisne neutrálne technológie a výrobky, ktoré sú potrebné na splnenie ambicióznych cieľov EÚ v oblasti klímy, a zároveň zabezpečiť prístup k relevantným kritickým surovinám, a to aj diverzifikáciou získavania zdrojov, riadnym využívaním geologických zdrojov v členských štátoch a maximalizáciou miery recyklácie surovín. Plán spočíva na štyroch pilieroch, ktorými sú predvídateľné a zjednodušené regulačné prostredie, urýchľovanie prístupu k finančným prostriedkom, zlepšovanie zručností a otvorený obchod v záujme vybudovania odolnejších dodávateľských reťazcov. Komisia 16. marca 2023 vydala aj oznámenie s názvom *Dlhodobá konkurencieschopnosť EÚ: výhľad na obdobie po roku 2030*[6], ktorého štruktúra je založená na deviatich vzájomne sa posilňujúcich faktoroch s cieľom dopracovať sa k regulačnému rámcu, ktorý by povzbudzoval rast. V oznámení sa stanovujú politické priority zamerané na aktívne zabezpečovanie štrukturálnych zlepšení, dobre cielených investícií a regulačných opatrení pre dlhodobú konkurencieschopnosť EÚ a jej členských štátov. Ďalej uvedené odporúčania pomáhajú riešiť tieto priority.

(5) V roku 2023 pokračuje európsky semester pre koordináciu hospodárskych politík vo svojom vývoji, kopírujúc pri tom vykonávanie Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Na plnenie priorít jednotlivých politík v rámci európskeho semestra je

[4] COM(2022) 780 final.
[5] COM(2023) 62 final.
[6] COM(2023) 168 final.

nevyhnutné, aby sa aj naďalej plne vykonávali plány obnovy a odolnosti, keďže tieto plány riešia všetky príslušné odporúčania pre jednotlivé krajiny vydané v posledných rokoch alebo ich významnú časť. Odporúčania pre jednotlivé krajiny na roky 2019, 2020 a 2022 sú naďalej rovnako relevantné aj pre plány obnovy a odolnosti, ktoré boli zrevidované, aktualizované alebo zmenené v súlade s článkami 14, 18 a 21 nariadenia (EÚ) 2021/241.

(6) Cieľom nariadenia o pláne REPowerEU[7], ktoré bolo prijaté 27. februára 2023, je čo najskôr ukončiť závislosť EÚ od dovozu ruských fosílnych palív. Prispeje sa tým k energetickej bezpečnosti a diverzifikácii dodávok energie do EÚ a zároveň sa zvýši miera využívania obnoviteľných zdrojov energie, kapacity na uskladňovanie energie a energetická efektívnosť. Nariadenie umožňuje členským štátom pridať do svojich národných plánov obnovy a odolnosti novú kapitolu venovanú REPowerEU s cieľom financovať kľúčové reformy a investície, ktoré pomôžu dosiahnuť ciele plánu REPowerEU. Pomôžu aj posilniť konkurencieschopnosť emisne neutrálneho priemyslu EÚ, ako sa uvádza v Priemyselnom pláne v kontexte Zelenej dohody určenom pre vek emisnej neutrálnosti, a prispejú k plneniu odporúčaní pre jednotlivé krajiny týkajúcich sa energetiky, ktoré boli pre členské štáty vydané v roku 2022 a prípadne v roku 2023. Nariadením o pláne REPowerEU sa zavádza nová kategória nenávratnej finančnej podpory, ktorú majú členské štáty k dispozícii na financovanie nových reforiem a investícií súvisiacich s energetikou v rámci svojich plánov obnovy a odolnosti.

(7) Komisia 8. marca 2023 prijala oznámenie, ktoré obsahuje usmernenia v oblasti fiškálnej politiky na rok 2024. Jeho cieľom je podporiť členské štáty pri vypracúvaní programov stability, resp. konvergenčných programov, a tým posilniť koordináciu politík[8]. Komisia pripomenula, že všeobecná úniková doložka Paktu stability a rastu sa koncom roka 2023 deaktivuje. Vyzvala na prijatie fiškálnych politík v rokoch 2023 – 2024, ktoré zabezpečia strednodobú udržateľnosť dlhovej služby a zároveň udržateľným spôsobom zvýšia potenciálny rast. Členské štáty boli vyzvané, aby vo svojich programoch stability a konvergenčných programoch na rok 2023 stanovili, ako vo svojich fiškálnych plánoch zabezpečia dodržiavanie referenčnej hodnoty pre deficit na úrovni 3 % HDP, ako aj realistické a nepretržité znižovanie dlhu, resp. jeho udržanie na obozretnej úrovni v strednodobom horizonte. Komisia vyzvala členské štáty, aby postupne zrušili vnútroštátne fiškálne opatrenia zavedené na ochranu domácností a podnikov pred energetickým cenovým šokom, pričom začnú najmenej cielenými opatreniami. Zároveň uviedla, že ak by v dôsledku obnovených tlakov na ceny energie bolo potrebné predĺžiť podporné opatrenia, členské štáty by takéto opatrenia mali zacieliť na zraniteľné domácnosti a podniky oveľa lepšie než v minulosti. Komisia navrhla, aby fiškálne odporúčania boli kvantifikované a diferencované a aby boli formulované na základe čistých primárnych výdavkov, ako to navrhuje vo svojom oznámení o usmerneniach pre reformu rámca správy hospodárskych záležitostí EÚ[9]. Odporučila, aby všetky členské štáty pokračovali v ochrane investícií financovaných z vnútroštátnych zdrojov a zabezpečili účinné využívanie finančných prostriedkov z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti

[7] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/435 z 27. februára 2023, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2021/241, pokiaľ ide o kapitolu REPowerEU v plánoch obnovy a odolnosti, a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) 2021/1060 a (EÚ) 2021/1755 a smernica 2003/87/ES (Ú. v. EÚ L 63, 28.2.2023, s. 1).

[8] COM(2023) 141 final.

[9] COM(2022) 583 final.

a iných fondov EÚ, a to najmä v prospech cieľov zelenej a digitálnej transformácie a odolnosti. Komisia uviedla, že navrhne Rade, aby na jar 2024 začala postupy pri nadmernom deficite, a to na základe deficitu podľa výsledných údajov za rok 2023 v súlade so súčasnými právnymi ustanoveniami.

(8) Komisia 26. apríla 2023 predložila legislatívne návrhy na zavedenie komplexnej reformy pravidiel EÚ týkajúcich sa správy hospodárskych záležitostí. Hlavným cieľom návrhov je posilniť udržateľnosť verejného dlhu a podporiť udržateľný a inkluzívny rast vo všetkých členských štátoch prostredníctvom reforiem a investícií. Tieto návrhy majú členským štátom poskytnúť väčšiu kontrolu nad tým, ako koncipujú svoje strednodobé plány, pričom zároveň zavádzajú prísnejší režim presadzovania pravidiel s cieľom zabezpečiť, aby členské štáty plnili záväzky, ktoré prijali vo svojich strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánoch. Cieľom je dokončiť túto legislatívnu prácu v roku 2023.

(9) V súlade s článkom 18 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/241 Česko predložilo Komisii 1. júna 2021 svoj národný plán obnovy a odolnosti. Komisia podľa článku 19 nariadenia (EÚ) 2021/241 posúdila relevantnosť, účinnosť, efektívnosť a koherentnosť plánu obnovy a odolnosti, a to v súlade s usmerneniami pre posudzovanie uvedenými v prílohe V k uvedenému nariadeniu. Rada 8. septembra 2021 prijala rozhodnutie o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Česka[10]. Uvoľnenie splátok je podmienené rozhodnutím Komisie prijatým v súlade s článkom 24 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2021/241, že Česko uspokojivo splnilo príslušné míľniky a ciele stanovené vo vykonávacom rozhodnutí Rady. Keď sa hovorí o uspokojivom splnení, predpokladá sa, že v súvislosti s predchádzajúcimi míľnikmi a cieľmi, ktoré už boli dosiahnuté, nedošlo k zvratu.

(10) Česko 13. apríla 2023 predložilo svoj národný program reforiem na rok 2023 a 28. apríla 2023 svoj konvergenčný program na rok 2023 v súlade s článkom 8 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1466/97. Obidva programy sa s cieľom zohľadniť prepojenia medzi nimi posudzovali spoločne. V súlade s článkom 27 nariadenia (EÚ) 2021/241 sa v národnom programe reforiem na rok 2023 zohľadňujú aj polročné správy Česka o pokroku dosiahnutom pri plnení jeho plánu obnovy a odolnosti.

(11) Komisia 24. mája 2023 uverejnila správu o Česku na rok 2023[11]. Posudzoval sa v nej pokrok, ktorý Česko dosiahlo pri plnení príslušných odporúčaní pre danú krajinu, ktoré prijala Rada v rokoch 2019 až 2022, a hodnotilo sa v nej vykonávanie plánu obnovy a odolnosti Česka. Na základe tejto analýzy sa v správe o krajine identifikovali nedostatky v súvislosti s výzvami, ktoré plán obnovy a odolnosti nerieši alebo ich rieši len čiastočne, ako aj v súvislosti s novými a vznikajúcimi výzvami. Okrem toho sa v nej posudzoval pokrok Česka pri vykonávaní Európskeho piliera sociálnych práv a pri dosahovaní hlavných cieľov EÚ v oblasti zamestnanosti, zručností a znižovania chudoby, ako aj pokrok pri dosahovaní cieľov OSN v oblasti udržateľného rozvoja.

(12) Komisia vykonala v súvislosti s Českom hĺbkové preskúmanie podľa článku 5 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 a jeho výsledky uverejnila 24. mája 2023[12]. Dospela k záveru, že v Česku neexistujú makroekonomické nerovnováhy. Zraniteľné miesta sa týkajú najmä cenovej konkurencieschopnosti a cien obytných nehnuteľností, no zdá sa,

---

[10] Vykonávacie rozhodnutie Rady z 8. septembra 2021 o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Česka (ST 11047/21; ST 11047/21 ADD 1; ST 11047/21 COR 1).

[11] SWD(2023) 603 final.

[12] SWD(2023) 628 final.

že v budúcnosti budú obmedzené, keďže dlh domácností je obmedzený a očakáva sa, že inflácia sa spomalí výrazne rýchlejšie, než je priemer EÚ. Hospodárstvo výrazne zasiahol cenový šok v súvislosti so zvýšením cien energie, pričom inflácia rýchlo rástla. K zrýchleniu inflácie prispeli aj voľné zámery fiškálnej politiky od prepuknutia pandémie. Hoci celkové cenové tlaky zostávajú zvýšené, predpokladá sa, že nákladová konkurencieschopnosť sa v budúcnosti čiastočne zotaví v dôsledku klesajúcich cien energie bez toho, aby sa vyskytli akékoľvek bezprostredné problémy v oblasti vonkajšej udržateľnosti. Očakáva sa, že inflácia sa spomalí výrazne rýchlejšie, než je priemer EÚ. Ak by však inflácia pretrvávala, pre konkurencieschopnosť Česka by to mohlo predstavovať určité riziká. V dôsledku nedávneho zhoršenia bežného účtu treba v budúcnosti jeho stav dôkladne monitorovať. V posledných rokoch sa dopyt po bývaní výrazne zvýšil, pričom tento vývoj podnietili nízke úrokové sadzby, vysoký rast príjmov a uvoľnené makroprudenciálne opatrenia. Ponuka bývania však s týmto vývojom nedokázala držať krok. Ceny obytných nehnuteľností počas pandémie rástli výraznejšie, ale v polovici roka 2022 sa tento rast začal zmierňovať v dôsledku vyšších úrokových sadzieb a prísnejších úverových podmienok. Zdá sa však, že riziká výraznej korekcie cien obytných nehnuteľností sú nízke, dlh domácností je obmedzený a bankový sektor je zdravý. Ak by však obmedzená reakcia na strane ponuky v strednodobom horizonte pretrvávala, prispelo by to k ďalšiemu rastu cien. Na zníženie inflácie treba vyvinúť ďalšie úsilie. Na urýchlené zníženie inflácie treba výrazne spomaliť rast dopytu, čo možno dosiahnuť dostatočne prísnou menovou a fiškálnou politikou.

(13) Na základe údajov, ktoré overil Eurostat[13], sa deficit verejných financií Česka znížil z 5,1 % HDP v roku 2021 na 3,6 % HDP v roku 2022, zatiaľ čo verejný dlh vzrástol zo 42,0 % HDP na konci roka 2021 na 44,1 % HDP na konci roka 2022. Komisia 24. mája 2023 uverejnila správu podľa článku 126 ods. 3 ZFEÚ[14]. V správe sa rozoberala rozpočtová situácia Česka, keďže jeho deficit verejných financií v roku 2022 presiahol referenčnú hodnotu 3 % HDP stanovenú v zmluve. V správe sa konštatovalo, že kritérium deficitu nebolo dodržané. V súlade s oznámením z 8. marca 2023[15] Komisia nenavrhla začatie nových postupov pri nadmernom deficite na jar 2023. Komisia namiesto toho uviedla, že navrhne Rade, aby na jar 2024 začala postupy pri nadmernom deficite na základe deficitu podľa výsledných údajov za rok 2023. Česko by to malo zohľadniť pri plnení svojho rozpočtu na rok 2023 a pri zostavovaní svojho rozpočtu na rok 2024.

(14) Saldo verejných financií ovplyvnili opatrenia fiškálnej politiky prijaté na zmiernenie hospodárskeho a sociálneho vplyvu zvyšovania cien energií. V roku 2022 takéto opatrenia znižujúce príjmy zahŕňali zníženie spotrebných daní z benzínu a nafty, zrušenie cestnej dane pre podniky a zníženie príplatku za obnoviteľné zdroje energie, ktorý platia koncoví používatelia. Na druhej strane takéto opatrenia zvyšujúce výdavky zahŕňali paušálny príspevok na účty za energiu (tzv. úsporná tarifa), podporu priemyslu postihnutého vysokými cenami energie a jednorazový príspevok na deti. Komisia odhaduje, že čisté rozpočtové náklady na tieto opatrenia v roku 2022 predstavovali 0,7 % HDP. Saldo verejných financií bolo ovplyvnené aj rozpočtovými nákladmi na dočasnú ochranu vysídlených osôb z Ukrajiny, ktoré sa v roku 2022 odhadujú na 0,3 % HDP. Odhadované náklady na dočasné núdzové opatrenia

[13] Eurostat – Euro ukazovatele 47/2023, 21. 4. 2023.
[14] COM(2023) 631 final, 24. 5. 2023.
[15] COM(2023) 141 final, 8. 3. 2023.

súvisiace s ochorením COVID-19 zároveň klesli z 2,0 % HDP v roku 2021 na 0,1 % HDP v roku 2022.

(15) Rada 18. júna 2021 odporučila, aby Česko[16] v roku 2022 zachovalo podporné zámery fiškálnej politiky vrátane impulzu poskytnutého Mechanizmom na podporu obnovy a odolnosti a aby zachovalo investície financované z vnútroštátnych zdrojov.

(16) Podľa odhadov Komisie boli zámery fiškálnej politiky[17] v roku 2022 vo všeobecnosti neutrálne, a to na úrovni –0,1 % HDP, ako to odporúčala Rada. Podľa odporúčania Rady Česko naďalej podporovalo obnovu, a to aj investíciami financovanými z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Výdavky financované z grantov v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a iných fondov EÚ dosiahli v roku 2022 výšku 1,1 % HDP (1,1 % HDP v roku 2021). Investície financované z vnútroštátnych zdrojov predstavovali neutrálny príspevok k zámerom fiškálnej politiky[18]. Rast primárnych bežných výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov (bez nových príjmových opatrení) zároveň predstavoval reštriktívny príspevok k zámerom fiškálnej politiky vo výške 0,3 percentuálneho bodu. Česko teda dostatočne kontrolovalo rast bežných výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov. Česko teda zachovalo investície financované z vnútroštátnych zdrojov, ako odporučila Rada.

(17) Makroekonomický scenár, z ktorého vychádzajú rozpočtové prognózy v konvergenčnom programe, je realistický. Vláda predpokladá, že reálny HDP sa v roku 2023 zvýši o 0,1 % a v roku 2024 o 3,0 %. Na porovnanie, v prognóze Komisie z jari 2023 sa predpokladá podobný rast reálneho HDP na úrovni 0,2 % v roku 2023 a 2,6 % v roku 2024.

(18) Vláda vo svojom konvergenčnom programe na rok 2023 očakáva, že pomer deficitu verejných financií v roku 2023 klesne na 3,5 % HDP. Nepatrný pokles v roku 2023 odzrkadľuje najmä vyššie výdavky, ako sú dotácie súvisiace s podpornými opatreniami v oblasti energetiky alebo vyššia tvorba hrubého fixného kapitálu, ktoré sú kompenzované nižším rastom iných výdavkových položiek a vyššími príjmami z fondov EÚ. Podľa programu sa očakáva, že pomer dlhu verejnej správy k HDP klesne zo 44,1 % na konci roku 2022 na 43,5 % na konci roku 2023. V prognóze Komisie z jari 2023 sa na rok 2023 predpokladá deficit verejných financií na úrovni 3,6 % HDP. To je v súlade s deficitom, ktorý sa predpokladá v konvergenčnom programe. V prognóze Komisie z jari 2023 sa počíta s nižším pomerom dlhu verejnej správy k HDP, a to 42,9 % na konci roku 2023. Rozdiel je spôsobený predpokladaným vyšším rastom nominálneho HDP.

(19) Saldo verejných financií v roku 2023 budú podľa očakávaní naďalej ovplyvňovať opatrenia prijaté na zmiernenie hospodárskeho a sociálneho vplyvu zvyšovania cien energie. Patria medzi ne opatrenia z roku 2022, ktorých platnosť bola predĺžená

---

16 Odporúčanie Rady z 18. júna 2021, ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku konvergenčnému programu Česka na rok 2021 (Ú. v. EÚ C 304/10, 29.7.2021, s. 10).

17 Zámery fiškálnej politiky sa merajú ako zmena primárnych výdavkov (bez diskrečných príjmových opatrení) okrem dočasných núdzových opatrení súvisiacich s krízou COVID-19, ale vrátane výdavkov financovaných z nenávratnej podpory (grantov) v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a iných fondov EÚ v porovnaní so strednodobým potenciálnym rastom. Podrobnejšie informácie sú uvedené v rámčeku 1 v tabuľkách týkajúcich sa fiškálnej štatistiky.

18 Ostatné kapitálové výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov predstavovali expanzívny príspevok vo výške 0,4 percentuálneho bodu HDP, ktorý bol okrem iného spôsobený platbami Českej pošte za poskytovanie univerzálnych poštových služieb za roky 2018 – 2022.

(najmä zníženie príplatku za obnoviteľné zdroje energie, ktorý platia koncoví používatelia, a zníženie spotrebných daní z motorovej nafty), a nové opatrenia, ako napríklad zastropovanie cien elektrickej energie a plynu a podpora v odvetví vykurovania. Náklady na tieto opatrenia sú čiastočne kompenzované daňami z neočakávaných ziskov dodávateľov energie, konkrétne poplatkom, ktorý výrobcovia elektrickej energie platia z príjmov nad určitou cenovou hladinou, a daňou z neočakávaných ziskov pre spoločnosti pôsobiace v oblasti výroby elektriny a plynu a obchodu s nimi, ťažby fosílnych zdrojov, palív a petrochemických výrobkov. Po zohľadnení týchto príjmov sa v prognóze Komisie z jari 2023 predpokladajú v roku 2023 čisté rozpočtové náklady na podporné opatrenia na úrovni 1,3 % HDP[19]. Zdá sa, že väčšina opatrení v roku 2023 nie je zameraná na najzraniteľnejšie domácnosti alebo podniky, pričom plne nevysielajú cenový signál na zníženie dopytu po energii a zvýšenie energetickej efektívnosti. V dôsledku toho sa v prognóze Komisie z jari 2023 výška cielených podporných opatrení, ktorú možno zohľadniť pri posudzovaní dodržiavania odporúčania na rok 2023, odhaduje na 0,1 % HDP v roku 2023 (v porovnaní s 0,2 % HDP v roku 2022). Predpokladá sa, že rozpočtové náklady na dočasnú ochranu poskytovanú vysídleným osobám z Ukrajiny sa v porovnaní s rokom 2022 znížia o 0,1 percentuálneho bodu HDP.

(20) Rada 12. júla 2022 odporučila Česku[20], aby prijalo opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby bol v roku 2023 rast primárnych bežných výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov v súlade s celkovo neutrálnymi zámermi politiky[21], pričom sa zohľadní pokračujúca dočasná a cielená podpora pre domácnosti a podniky, ktoré sú najzraniteľnejšie voči zvyšovaniu cien energie, a pre ľudí, ktorí utekajú z Ukrajiny. Česko by malo byť pripravené prispôsobiť bežné výdavky vyvíjajúcej sa situácii. Krajine bolo zároveň odporučené, aby zvýšila verejné investície do zelenej a digitálnej transformácie a energetickej bezpečnosti s ohľadom na iniciatívu REPowerEU, okrem iného aj využitím Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a iných fondov Únie.

(21) V prognóze Komisie z jari 2023 sa predpokladá, že zámery fiškálnej politiky budú v roku 2023 v kontexte vysokej inflácie reštriktívne (+1,4 % HDP), pričom v roku 2022 boli zámery fiškálnej politiky vo všeobecnosti neutrálne (–0,1 % HDP). Rast primárnych bežných výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov (bez diskrečných príjmových opatrení) bude podľa predpokladov v roku 2023 predstavovať reštriktívny príspevok k zámerom fiškálnej politiky na úrovni 1,2 % HDP. To zahŕňa zníženie nákladov na cielené podporné opatrenia pre domácnosti a podniky, ktoré sú najzraniteľnejšie voči zvyšovaniu cien energie, o 0,1 % HDP. Zahrnuté sú tu aj nižšie náklady na poskytnutie dočasnej ochrany vysídleným osobám z Ukrajiny (o 0,1 % HDP). Možno teda konštatovať, že predpokladaný rast primárnych bežných výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov je v súlade s odporúčaním Rady. Výdavky financované z grantov v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a iných fondov EÚ majú v roku 2023 predstavovať 1,6 % HDP, zatiaľ čo investície financované z vnútroštátnych zdrojov majú predstavovať reštriktívny príspevok

---

19 Tento údaj predstavuje úroveň ročných rozpočtových nákladov na uvedené opatrenia, a to vrátane bežných príjmov a výdavkov, ako aj prípadných opatrení v oblasti kapitálových výdavkov.

20 Odporúčanie Rady z 12. júla 2022, ktoré sa týka národného programu reforiem Česka na rok 2022 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku konvergenčnému programu Česka na rok 2022 (Ú. v. EÚ C 334, 1.9.2022, s. 19).

21 Na základe prognózy Komisie z jari 2023 sa strednodobý (desaťročný priemerný) rast potenciálneho HDP Česka, ktorý sa používa na meranie zámerov fiškálnej politiky, v nominálnom vyjadrení odhaduje na 13,3 %.

k zámerom fiškálnej politiky vo výške 0,5 percentuálneho bodu[22]. Česko teda plánuje financovať dodatočné investície prostredníctvom Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a iných fondov EÚ, pričom sa nepredpokladá, že zachová investície financované z vnútroštátnych zdrojov. Krajina plánuje financovať verejné investície do zelenej a digitálnej transformácie a energetickej bezpečnosti, ako napríklad zlepšovanie energetickej efektívnosti verejných budov alebo investície do železníc či digitálnych služieb, ktoré sú čiastočne financované z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a iných fondov EÚ.

(22) Podľa konvergenčného programu sa očakáva, že deficit verejných financií v roku 2024 klesne na úroveň 2,9 % HDP. V poklese v roku 2024 sa odzrkadľuje najmä postupné ukončenie podporných opatrení v oblasti energetiky, čo povedie k nižším dotáciám a nižšiemu rastu sociálnych platieb v porovnaní s rastom nominálneho HDP. V programe sa očakáva, že pomer dlhu verejnej správy k HDP sa koncom roka 2024 zvýši na 44,0 %. Na základe opatrení v príslušných oblastiach politiky, ktoré boli známe k dátumu uzávierky prognózy, sa v prognóze Komisie z jari 2023 predpokladá, že deficit verejných financií bude v roku 2024 na úrovni 3,0 % HDP. To je vo všeobecnosti v súlade s deficitom predpokladaným v programe. V prognóze Komisie z jari 2023 sa počíta s nižším pomerom dlhu verejnej správy k HDP, a to 43,1 % na konci roku 2024.

(23) V konvergenčnom programe sa predpokladá postupné ukončenie väčšiny podporných opatrení v oblasti energetiky v roku 2024. Komisia v súčasnosti odhaduje, že čisté náklady na podporné opatrenia v oblasti energetiky budú v roku 2024 predstavovať 0,0 % HDP (oproti 1,3 % HDP v roku 2023). Tieto odhady vychádzajú z predpokladu, že ceny energie nezačnú opäť rásť.

(24) V nariadení Rady (ES) č. 1466/97 sa požaduje ročné zlepšenie štrukturálneho rozpočtového salda smerom k strednodobému cieľu o referenčnú hodnotu na úrovni 0,5 % HDP[23]. Vzhľadom na aspekty fiškálnej udržateľnosti[24] a potrebu znížiť deficit pod referenčnú hodnotu 3 % HDP by bolo vhodné, aby sa štrukturálne saldo zlepšilo o 0,5 % HDP. V záujme zabezpečenia takéhoto zlepšenia by rast čistých primárnych výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov[25] v roku 2024 nemal presiahnuť 6,0 %, ako sa uvádza v tomto odporúčaní. Prispeje to aj k zníženiu jadrovej inflácie, ktorá je výrazne nad priemerom EÚ a ktorá by mohla viesť k strate konkurencieschopnosti, ak bude pretrvávať.

Zároveň by sa mali postupne zrušiť zostávajúce podporné opatrenia v oblasti energetiky (ktoré Komisia v súčasnosti odhaduje na 1,3 % HDP v roku 2023), a to v závislosti od vývoja na trhu s energiou a počnúc najmenej cielenými opatreniami,

---

22 Predpokladá sa, že ostatné kapitálové výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov budú predstavovať reštriktívny príspevok vo výške 0,1 percentuálneho bodu HDP.

23 Pozri článok 5 nariadenia Rady (ES) č. 1466/97, v ktorom sa takisto vyžaduje úprava vo výške viac ako 0,5 % HDP pre členské štáty s verejným dlhom presahujúcim 60 % HDP alebo s výraznejšími rizikami v oblasti udržateľnosti dlhovej služby.

24 Komisia odhadla, že na udržanie verejného dlhu na obozretnej úrovni v strednodobom horizonte bude Česko potrebovať priemerný ročný nárast štrukturálneho primárneho salda vo vyjadrení ako podiel na HDP vo výške 0,15 percentuálneho bodu. Tento odhad vychádzal z prognózy Komisie z jesene 2022. Východiskovým bodom pre tento odhad bol predpokladaný deficit verejných financií a verejný dlh na rok 2024, pričom sa predpokladalo zrušenie podporných opatrení v oblasti energetiky v roku 2024.

25 Čisté primárne výdavky sú vymedzené ako výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov bez diskrečných príjmových opatrení a bez úrokových výdavkov, ako aj výdavkov na cyklickú nezamestnanosť.

a súvisiace úspory by sa mali použiť na zníženie deficitu verejných financií. Na základe odhadov Komisie by to v roku 2024 viedlo k rastu čistých primárnych výdavkov, ktorý by bol pod odporúčanou maximálnou mierou rastu.

(25) V prognóze Komisie z jari 2023 sa očakáva, že za predpokladu nezmenených politík budú čisté primárne výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov v roku 2024 rásť na úrovni 3,0 %, čo je pod odporúčanou mierou rastu.

(26) Podľa programu sa očakáva, že verejné investície sa znížia zo 4,9 % HDP v roku 2023 na 4,4 % HDP v roku 2024. Nižšie investície sú spôsobené nižšími investíciami financovanými z vnútroštátnych zdrojov a investíciami financovanými z prostriedkov EÚ okrem Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.

(27) V konvergenčnom programe je načrtnuté strednodobé fiškálne smerovanie do roku 2026. Podľa programu sa očakáva, že deficit verejných financií postupne klesne na úroveň 2,4 % HDP v roku 2025, pričom do roku 2026 má klesnúť na 2,2 % HDP. Predpokladá sa teda, že deficit verejných financií klesne v roku 2024 pod úroveň 3 % HDP. Podľa programu sa zároveň očakáva, že pomer dlhu verejnej správy k HDP sa zvýši zo 44,0 % na konci roka 2024 na 45,0 % do konca roka 2026.

(28) Česko čelí v strednodobom a dlhodobom horizonte rizikám v oblasti fiškálnej udržateľnosti. Rad fiškálnych opatrení s trvalým vplyvom, ktoré boli prijaté v priebehu posledných troch rokov – spomedzi ktorých možno spomenúť zníženie základu dane z príjmu fyzických osôb a niekoľko indexácii výdavkov na sociálne zabezpečenie nad úroveň štatutárneho minima – mal za následok zhoršenie štrukturálneho salda. V strednodobom až dlhodobom horizonte budú na fiškálnu udržateľnosť vyvíjané ďalšie tlaky, keďže bude dochádzať k nárastu nákladov na starnutie obyvateľstva. Očakáva sa, že predpokladané zdvojnásobenie indexu ekonomickej závislosti poproduktívnej zložky[26] a obmedzenie veku odchodu do dôchodku po roku 2030 povedie k zvýšeniu výdavkov na dôchodky z 8,8 % HDP v roku 2030 na 11,4 % HDP do roku 2050. Okrem toho sa predpokladá, že verejné výdavky na zdravotnú starostlivosť a dlhodobú starostlivosť sa v dôsledku starnutia obyvateľstva do roku 2070 zvýšia o 0,9 percentuálneho bodu, resp. 1,7 percentuálneho bodu HDP. Medzi možné opatrenia na riešenie fiškálnej udržateľnosti v dlhodobom horizonte patrí úprava veku odchodu do dôchodku v súlade s nárastom strednej dĺžky života, stimulácia zvyšovania miery účasti starších ľudí na trhu práce a obmedzenie predčasného odchodu do dôchodku, úprava mier indexácie dôchodkov alebo prijatie opatrení na zvýšenie ponuky pracovnej sily, čím by sa zabezpečili vyššie príjmy pre dôchodkový systém.

(29) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. b) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.2 prílohy V k uvedenému nariadeniu plán obnovy a odolnosti zahŕňa rozsiahly súbor vzájomne sa posilňujúcich reforiem a investícií, ktoré sa majú vykonať do roku 2026. Vykonávanie plánu obnovy a odolnosti Česka už prebieha, no hrozia určité oneskorenia. Česko predložilo jednu žiadosť o platbu, čo zodpovedá 37 míľnikom a cieľom v pláne, a výsledkom bolo vyplatenie prostriedkov v celkovej hodnote približne 928 mil. EUR. Na zabezpečenie včasného vykonania plánu sú potrebné ďalšie zlepšenia administratívnych kapacít a stanovenie priorít v oblasti kľúčových reforiem a investícií. Očakáva sa, že v roku 2023 dôjde k revízii plánu, do ktorého budú zapracované dodatky s cieľom začleniť kapitolu o REPowerEU a zohľadniť zvýšenie nenávratnej podpory. V súlade s článkom 14 ods. 6 nariadenia (EÚ)

[26] Podľa správy o starnutí obyvateľstva z roku 2021, ktorú vydala Komisia.

2021/241 Česko 30. marca 2023 vyjadrilo zámer požiadať v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti o dodatočnú úverovú podporu vo výške až do 11 miliárd EUR. Rýchle začlenenie novej kapitoly o REPowerEU do plánu obnovy a odolnosti umožní financovať dodatočné reformy a investície na podporu strategických cieľov Česka v oblasti energetiky a zelenej transformácie. Pre úspešné vykonávanie plánu obnovy a odolnosti, ako aj iných hospodárskych politík a politík zamestnanosti, ktoré presahujú rámec plánu, je naďalej dôležité systematické a účinné zapájanie miestnych a regionálnych orgánov, sociálnych partnerov a iných príslušných zainteresovaných strán, čím sa má zabezpečiť všeobecná zodpovednosť za celkový program v danej oblasti politiky.

(30) Komisia v roku 2022 schválila všetky programové dokumenty Česka v oblasti politiky súdržnosti. Kľúčom k dosiahnutiu zelenej a digitálnej transformácie, zvýšeniu hospodárskej a sociálnej odolnosti a dosiahnutiu vyváženého územného rozvoja v Česku je pokračovanie v urýchlenom vykonávaní programov politiky súdržnosti pri súčasnom zachovaní synergií a komplementárnosti s plánom obnovy a odolnosti vrátane kapitoly o REPowerEU.

(31) Popri hospodárskych a sociálnych výzvach, ktorými sa zaoberá plán obnovy a odolnosti, Česko čelí viacerým ďalším výzvam v oblasti bývania, energetickej politiky a zelenej transformácie.

(32) Cenová dostupnosť obytných nehnuteľností v Česku bola za posledných päť rokov jednou z najhorších v EÚ, pričom medzi jednotlivými regiónmi existujú výrazné rozdiely. Vysoký rast cien obytných nehnuteľností sťažil skupinám obyvateľov so strednými príjmami kúpu nehnuteľností. To prispelo k nárastu dopytu po prenájmoch, v dôsledku čoho sa zase znížila ich cenová dostupnosť. Obmedzený bytový fond sociálneho bývania navyše nedokáže uspokojiť dopyt všetkých nízkopríjmových a zraniteľných domácností (v roku 2020 predstavoval 0,4 % celkového bytového fondu v porovnaní s priemerom 7 – 8 % v EÚ[27]) a existujúce príspevky na bývanie sa nevyužívajú v dostatočnej miere, čo je čiastočne spôsobené administratívnou záťažou, ostychom využívať tento druh pomoci a nedostatočnou informovanosťou. V dôsledku toho počet rodín, ktoré pociťujú núdzu v oblasti bývania, v posledných rokoch narastá, čo vedie k rastúcim nákladom pre verejný rozpočet a systém zdravotnej starostlivosti. Tieto už existujúce výzvy sa ešte viac prehĺbili v dôsledku pandémie COVID-19 a prílevu ľudí utekajúcich pred vojnou na Ukrajine. Dôležitým zdrojom pilotných projektov a financovania investícií do sociálneho bývania je naďalej financovanie politiky súdržnosti, čím prispieva k sociálnej ochrane a začleneniu. Na výraznejšie zlepšenie situácie však treba nájsť ďalšie zdroje financovania. Česku chýbajú právne predpisy a komplexný rámec pre oblasť sociálneho bývania, v dôsledku čoho je náročné koordinovať roztrieštené politiky v oblasti bývania a vymedziť zodpovednosti jednotlivých celoštátnych a regionálnych orgánov. K zvyšovaniu ponuky cenovo dostupného bývania, zabezpečeniu kontinuity a rozširovaniu takéhoto úsilia by mohlo prispieť stabilné a udržateľné financovanie z vnútroštátnych zdrojov a súčasné prijatie stimulov na rozsiahlejšie využívanie nájomného alebo družstevného bývania. Pre zvýšenie ponuky bývania, rekonštrukciu a renováciu existujúcich obytných jednotiek a využitie neobsadených obydlí by mala zásadný význam účinná koordinácia.

[27] *OECD Affordable Housing Database* (Databáza cenovo dostupného bývania v krajinách OECD), 2020, OECD, Paríž.

(33) Od začiatku ruskej inváze na Ukrajinu Česko reaguje na svoju veľkú závislosť od dovozu fosílnych palív z Ruska tým, že sa snaží diverzifikovať svoje dodávky plynu. Konkrétnym príkladom je to, že Česko prešlo od úplnej závislosti od dodávok ruského plynu najmä na diverzifikované dodávky plynu z Nórska a dovoz skvapalneného zemného plynu (LNG). Krajina však nezaznamenala zníženie spotreby fosílnych palív, v dôsledku čoho je vystavená vysokému riziku narušenia dodávok a prudkého nárastu cien, čo by malo zásadný negatívny vplyv na domácnosti a priemysel. Spotreba zemného plynu v Česku klesla v období od augusta 2022 do marca 2023 o 17 % v porovnaní s priemernou spotrebou plynu za rovnaké obdobie v predchádzajúcich piatich rokoch, čím krajina predstihla stanovený cieľ zníženia (15 %). Česko by mohlo pokračovať v úsilí o dočasné zníženie dopytu po plyne až do 31. marca 2024[28].

(34) Zavádzanie obnoviteľných zdrojov energie v Česku stagnuje, a to najmä v dôsledku regulačných obmedzení, postupov na získanie povolenia a obmedzenej kapacity distribučnej sústavy. Česko pokročilo v riešení viacerých regulačných výziev, akými sú zrušenie potreby licencie na výrobu elektrickej energie a stavebného povolenia pre menšie fotovoltické zariadenia (do 50 kWp) a zmeny právnych predpisov na uľahčenie inštalácie. Treba však vyvinúť ďalšie úsilie na posilnenie postavenia energetických komunít a samospotrebiteľov energie z obnoviteľných zdrojov, zavedenie jednotného kontaktného miesta pre obnoviteľné zdroje energie a zavedenie oblastí vhodných na podporu zavádzania energie z obnoviteľných zdrojov tak, že sa podporí rozširovanie sústavy a flexibilita energetického systému (ako napríklad reakcia na strane spotreby alebo uskladňovanie), pričom kľúčovou v tomto ohľade bude inštalácia malých systémov a inteligentných meradiel. Regulačné reformy sústav by mali sprevádzať investície do rozširovania kapacity sústavy, podnecovania flexibility a zavádzania obnoviteľných zdrojov energie. Česko má navyše solídny priemyselný potenciál na výrobu ekologických technológií a mohlo by urýchliť investície do vývoja a rozširovania riešení, ktoré sú šetrné ku klíme a podporujú dekarbonizáciu, s cieľom dosiahnuť do roku 2050 nulovú bilanciu emisií.

(35) Prudký nárast cien energie v dôsledku ruskej útočnej vojny proti Ukrajine zdôraznil potrebu zlepšiť energetickú efektívnosť českého fondu budov a bojovať proti energetickej chudobe. Česko reagovalo tak, že spustilo programy týkajúce sa obytných budov a zaviedlo pomoc starším ľuďom a domácnostiam s nízkymi príjmami. Treba však vyvinúť väčšie úsilie na zlepšenie energetickej efektívnosti tak, že sa zlepší jej prístupnosť. To možno dosiahnuť uľahčením administratívneho prístupu domácností aj priemyslu k dotáciám, a to aj prostredníctvom budovania kapacít a zručností vo verejných orgánoch. Na to, aby si obyvateľstvo začalo uvedomovať potrebu a výhody spojené so znižovaním spotreby energie a aby sa jednotlivcom a priemyslu pomohlo získať ľahší prístup k dotáciám, sú potrebné aj informačné kampane a celoštátne špecializované poradenské služby. Česko musí okrem toho urýchliť zvyšovanie úrovne zručností a rekvalifikáciu pracovníkov, ktorým v súčasnosti chýbajú zručnosti potrebné na obnovu budov.

(36) Zníženie závislosti Česka od fosílnych palív možno dosiahnuť aj prechodom na železničnú dopravu s nulovými emisiami a iné formy bezemisnej mobility. Zavádzanie vozidiel s nulovými emisiami a na budúcnosť orientovanej vysokokapacitnej infraštruktúry nabíjacích a čerpacích staníc však nenapreduje žiaducim tempom. Pokiaľ ide o reguláciu, východiskovým bodom na zabezpečenie priaznivých

[28] Nariadenie Rady (EÚ) 2022/1369 a nariadenie Rady (EÚ) 2023/706.

podmienok a odstránenie prekážok brániacich prechodu na bezemisnú mobilitu by mali byť revízia národného akčného plánu čistej mobility a súvisiace regulačné zmeny.

(37) Nedostatok pracovnej sily a požadovaných zručností v odvetviach a povolaniach, ktoré sú kľúčové pre zelenú transformáciu, vrátane výroby, zavádzania a údržby emisne neutrálnych technológií, vytvára prekážky pri prechode na emisne neutrálne hospodárstvo. Kľúčom k zníženiu nedostatku požadovaných zručností a podpore začleňovania a prerozdelenia pracovnej sily sú kvalitné systémy vzdelávania a odbornej prípravy, ktoré reagujú na meniace sa potreby trhu práce, a cielené opatrenia na zvyšovanie úrovne zručností a rekvalifikáciu. S cieľom uvoľniť nevyužitú ponuku pracovnej sily musia byť tieto opatrenia dostupné najmä pre jednotlivcov a v tých odvetviach a regiónoch, ktoré sú najviac ovplyvnené zelenou transformáciou. V roku 2022 bol v Česku zaznamenaný nedostatok pracovnej sily v siedmich povolaniach, ktoré si vyžadujú osobitné zručnosti súvisiace so zelenou transformáciou (napr. inštalatéri, pracovníci v oblasti montáže potrubí, elektrikári a elektromechanici)[29].

(38) Rada na základe posúdenia Komisie preskúmala konvergenčný program na rok 2023 a jej stanovisko[30] je zohľadnené v odporúčaní 1, ktoré je uvedené ďalej,

TÝMTO ODPORÚČA, aby Česko v rokoch 2023 a 2024 prijalo opatrenia s cieľom:

1. zrušiť platné podporné opatrenia v oblasti energetiky do konca roka 2023 a použiť súvisiace úspory na zníženie deficitu verejných financií; ak by si obnovené zvyšovanie cien energie vyžadovalo podporné opatrenia, zabezpečiť, aby boli zamerané na ochranu zraniteľných domácností a podnikov, fiškálne dostupné a aby sa zachovali stimuly na úsporu energie;

   zabezpečiť obozretnú fiškálnu politiku, najmä obmedzením nominálneho zvýšenia čistých primárnych výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov v roku 2024 najviac na 6,0 %;

   zachovať verejné investície financované z vnútroštátnych zdrojov a zabezpečiť účinné čerpanie grantov z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a iných fondov EÚ, najmä s cieľom podporiť zelenú a digitálnu transformáciu; v období po roku 2024 pokračovať v realizácii strednodobej fiškálnej stratégie postupnej a udržateľnej konsolidácie v kombinácii s investíciami a reformami vedúcimi k vyššiemu udržateľnému rastu s cieľom dosiahnuť obozretnú strednodobú fiškálnu pozíciu;

   zabezpečiť dlhodobú fiškálnu udržateľnosť verejných financií vrátane udržateľnosti dôchodkového systému;

2. urýchliť vykonávanie svojho plánu obnovy a odolnosti, a to aj zabezpečením primeraných administratívnych kapacít, a urýchlene sfinalizovať dodatok vrátane

[29] Na základe správy EURES Európskeho orgánu práce z roku 2023 o nedostatku a nadbytku pracovných síl za rok 2022, t. j. údaje, ktoré predložili národné úrady pre koordináciu siete EURES. Požiadavky na zručnosti a znalosti vychádzajú z európskej taxonómie zručností, kompetencií a povolaní (ESCO) v oblasti zručností pre zelenú transformáciu. Príklady sa analyzujú na základe podielu zelených zručností ESCO v príslušných odvetviach. Údaje nie sú porovnateľné medzi jednotlivými krajinami a zahŕňajú širokú škálu odvetví.

[30] Podľa článku 5 ods. 2 a článku 9 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 1466/97.

kapitoly o REPowerEU s cieľom čo najrýchlejšie začať s jej vykonávaním; pokračovať v rýchlom vykonávaní programov politiky súdržnosti pri súčasnom zachovaní komplementárnosti a synergií s plánom obnovy a odolnosti;

3. posilniť poskytovanie sociálneho a cenovo dostupného bývania, a to aj prijatím osobitného legislatívneho rámca, zlepšením koordinácie medzi jednotlivými verejnými orgánmi a stimulovaním výstavby nových obytných jednotiek a renovácie existujúcich obytných jednotiek;

4. znížiť závislosť od fosílnych palív; zvýšiť zavádzanie obnoviteľných zdrojov energie prostredníctvom dodatočných investícií do elektrizačných sústav a priameho zavádzania kapacít energie z obnoviteľných zdrojov; zefektívniť postupy udeľovania povolení pre obnoviteľné zdroje energie a prispôsobiť sústavu tak, aby umožňovala prístup k obnoviteľným zdrojom energie, a to prostredníctvom dodatočných reforiem, odstránením obmedzení pre malé zariadenia na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov a zriadením jednotného kontaktného miesta, zvýšením flexibility sústav a vytvorením priaznivých podmienok pre energetické komunity; zvýšiť energetickú efektívnosť systémov diaľkového vykurovania a fondu budov stimulovaním hĺbkovej obnovy a obnoviteľných zdrojov tepla, uľahčením administratívneho prístupu domácností aj priemyslu k dotáciám a budovaním kapacít a zručností vo verejných orgánoch; podporovať zavádzanie vozidiel s nulovými emisiami a zvýšiť dostupnosť vysokokapacitnej infraštruktúry nabíjacích a čerpacích staníc prostredníctvom nových reforiem, ktorými sa vytvoria priaznivé podmienky pre zavádzanie vozidiel a infraštruktúry a odstránia sa existujúce prekážky brániace ich zavádzaniu; zintenzívniť politické úsilie zamerané na poskytovanie a nadobúdanie zručností potrebných na zelenú transformáciu.

V Bruseli

Za Radu
predseda/predsedníčka